

ДОКЛАД

**НА ПОСТОЯННАТА КОМИСИЯ ПО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ И СПОРТ ЗА
РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ИЗВЪРШЕНОТО ОЦЕНЯВАНЕ ПО ПРОЦЕДУРА ЗА
ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА ДОКТОРСКА ПРОГРАМА**

„УПРАВЛЕНИЕ НА ЗДРАВНИТЕ ГРИЖИ”

**ОТ ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ 7.4. ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ,
ОБЛАСТ НА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ, 7. ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ И СПОРТ
ВЪВ ФОЗ НА МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ ПЛОВДИВ**

Уважаема г-жо Председател на АС на НАОА,

Постоянната комисия по здравеопазване и спорт предоставя на Вашето внимание настоящия доклад за резултатите от извършеното оценяване по процедура за програмна акредитация на докторска програма „Управление на здравните грижи“ от професионално направление 7.4. Обществено здраве, 7. Здравеопазване и спорт във ФОЗ на Медицински университет – Пловдив.

Докладът е разработен в съответствие с чл. 78 от ЗВО, чл. 35, ал. 1 от ПДНАОА и съгласно критериалната система за програмна акредитация на ОНС „Доктор“ в съответствие със стандартите и насоките за осигуряване на качеството в европейското пространство за висше образование /ESG/ - част 1 /1-10/, приети от АС на НАОА на 20.10.2016 г. и по смисъла на чл. 78, ал. 3 от ЗВО.

СЪДЪРЖАНИЕ

- I. ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА
- II. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕПОРЪКИТЕ ОТ ПРЕДХОДНАТА АКРЕДИТАЦИЯ
- III. КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА ДОКТОРСКАТА ПРОГРАМА В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТИТЕ И НАСОКИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В ЕВРОПЕЙСКОТО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИШЕ ОБРАЗОВАНИЕ/ ESG/- ЧАСТ 1 /1-10/ И ПО СМИСЛА НА ЧЛ. 78, АЛ. 3 ОТ ЗВО (ТАБЛИЦА 5)
- IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ
- V. ПРОЕКТ НА ПРЕПОРЪКИ НА ПОСТОЯННАТА КОМИСИЯ

I. ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА

№ по ред	Решения	Номер и дата на протокол / дата на извършено действие
1.	Откриване на процедурата от Акредитационния съвет (АС)	Протокол №11/15.04.2021 г.
2.	Утвърждаване на състав на експертната група от АС Проф. Елена Желева, дп – – ръководител на ЕГ; Доц. Кристина Захаријева, дп – дф – член на ЕГ; Валентина Коджаманова – студент - член на ЕГ; Наблюдаващ процедурата от ПКЗС: проф. д-р Магдалена Стефанова Платиканова, дм	Протокол №25/24.11.2022г
3.	Извършено посещение на ЕГ във ВУ (проведени срещи <i>on line</i>)	19.12.2022 г.
4.	Обсъждане и приемане на доклада на ЕГ от ПК	Протокол №7/21.02.2023 г.
5.	Обсъждане и приемане на доклада на ПК и изпращането му до ВУ за становище	Протокол №8/28.02.2023 г.
6.	След изтичане на срока по чл. 35, ал.2 от ПДНАОА (относно становището на оценяваната институция) ПК предоставя доклада на АС	

II. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕПОРЪКИТЕ ОТ ПРЕДХОДНАТА АКРЕДИТАЦИЯ

Предходната акредитация на ДП „Управление на здравните грижи“, област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт, ПН 7.4. Обществено здраве е с обща оценка по критериите 9.06 и срок на валидност на акредитацията **шест години** (Протокол №3 / 22.01.2015 г.). Направена е една препоръка:

Препоръка: *Да се създаде и поддържа сайт на докторантите по докторска програма „Управление на здравните грижи“ за обмен на информация и контакти между тях, колеги и потребители.*

В МУ- Пловдив е създаден и функционира портал за дистанционно обучение в „Office 365“, чрез приложението „MS Teams“ е създадена група, обединяващи всички докторанти във висшето училище за обмен на информация и комуникация. Информацията за дейностите и етапите се публикуват на сайта на МУ-Пловдив. Осигурена е и се използва електронна среда за ефективна комуникация между докторанти, преподаватели и потребители. Има постоянен достъп до информация за ефективността на качеството на обучение в ОНД „Доктор“ на сайта на МУ-Пловдив.

Констатация за изпълнението на направената препоръка при предходната акредитация:

Препоръката е изпълнена

За отчетния период 2015-2022 г. в Катедрата е проведено обучение на 12 докторанти по акредитираната докторската програма „Управление на здравните грижи“. Десет от тях са

завършили успешно, двама са действащи докторанти: един редовен докторант и един докторант на самостоятелна подготовка.

III. КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА ДОКТОРСКАТА ПРОГРАМА В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТИТЕ И НАСОКИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В ЕВРОПЕЙСКОТО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ/ ESG/- ЧАСТ 1 /1-10/ И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 78, АЛ. 3 ОТ ЗВО (ТАБЛИЦА 5)¹

Въз основа на изводите на Експертната група в доклада се оценява изпълнението/ неизпълнението на всички критерии за програмна акредитация на докторски програми в съответствие на стандартите и насоките за осигуряване качеството в Европейското пространство за висше образование (ESG) – част 1 (1-10) и по смисъла на чл. 78, ал. 3 от ЗВО, както следва:

Стандарт 1. Политика за осигуряване на качеството

Критерии 1.1. Висшето училище или научната организация имат публично оповестена, с официален статут и отчетност политика за осигуряване на качеството на обучението на докторската програма.

1.1.1.Целите, задачите и мисията на МУ- Пловдив за обучение на докторантите са формулирани ясно. Приемът и обучението на докторантите, както и процесите, протичащи в организацията са в съответствие със законовите изисквания: ЗВО, ЗРАСРБ, Правилника за приложението на ЗРАСРБ и др., както и вътрешно университетските нормативни документи.

МУ-Пловдив има утвърдена, публично оповестена, с официален статут и отчетност политика за осигуряване на качеството на обучението по докторска програма. Системата за осигуряване на качеството обединява насоки и модели, за да ги превърне в действия за управлението на процедурите, свързващи научните изследвания, обучението и преподаването. Политиката за качество съдържа ансамбъл от правила и действия за постигане и поддържане на високо ниво на разработване на дисертационни трудове, статии и други текстове.

Съгласно Правилника за развитие на АС на МУ - Пловдив процедурите за прием на редовни докторанти се откриват с решение на НС по предложение на Първичното научно звено. Конкурсът се обявява в "Държавен вестник" и в интернет страницата на университета. Приемът на докторантите се осъществява както *в редовна*, така и *в свободна форма* на докторантура по утвърдената от нормативните документи процедура.

Документацията за прием и обучение на докторантите се съхранява в Отдел „Учебна и научноизследователска дейност”. Има приети *наукOMETрични критерии*, отразени в *Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на АД в МУ- Пловдив*.

Обучението по ДП „Управление на здравните грижи” осигурява знания и умения, с които докторантите да намират **най-добрите решения на проблемите в условията на непрекъснато променящите се здравеопазна система и системата на медицинското образование**. Акцентът е поставен на практическата реализация и са интерпретирани специфичните аспекти на методологията на научното изследване. ЕГ установи, че висшето училище организира обучение по докторската програма в съответствие със своята мисия, цели, задачи и действащото законодателство.

¹ Оценяването се извършва съгласно приетите от Акредитационния съвет Методика за оценяване по критериалната система на НАОА и Правила за гласуване на процедури за акредитация и за оценяване на проекти.

1.1.2. Цялостната дейност на обучение по докторската програма е подчинена на институционалната система за качеството, без да се пренебрегва спецификата ѝ.

Политиката по качеството на МУ-Пловдив е формулирана в **актуализирания** Правилник за устройството и дейността на МУ-Пловдив (ПУДМУП), изменен и допълнен от ОС на МУ-Пловдив на 24.02.2022 г. в съответствие със ЗРАСРБ, 2021 и Закона за висшето образование от 2020 г. и Наръчника по качество на СУК ISO 9001:2015. Публично оповестена с публикуването им на сайта на МУ – Пловдив <https://mu-plovdiv.bg>.

В МУ – Пловдив “Системата за управление на качеството“ (СУК) е описана в **Наръчник по качеството на МУ – Пловдив**, основен документ, в който са описани същността, политиката, целите, функциите, основните принципи на системата за оценяване и поддържане на качество на обучението. **Документацията на СУК** е актуализирана съгласно ISO 9001:2015.

В МУ - Пловдив **структурните единици за контрол на качеството са организирани на три нива: университетска комисия, факултетна комисия и катедрен отговорник по качеството.** Съставът на Университетската комисия по управление на качеството на Университета се одобрява и утвърждава със заповед на Ректора. Тя е актуализирана със Заповед №Р-287/31.05.2022г.

Преподавателите по специалност „**Управление на здравните грижи**” са в състава на първичното звено Катедра по Управление на здравните грижи към ФОЗ, където се провежда обучението по докторската програма и се извършват ежегодно планови вътрешни одити със Заповед на Ректор МУ – Пловдив.

Комисията по качество на ФОЗ се състои от 10 члена: с включени по 1 преподавател от всяка катедра и представител на потребителите на кадри, има представител на студентите. Съставът на Комисията по качеството е актуализиран с решение на ФС Протокол №3/14.04.2021г.

За отчетния период 2015-2022 г. в катедрата е **проведено обучение на 12 докторанти по акредитираната докторската програма „Управление на здравните грижи”**. Десет от тях са завършили успешно, двама са действащи докторанти: един редовен докторант и **един докторант на самостоятелна подготовка**. Извършени са **8 вътрешни одити** за оценка на качеството на обучение на докторската програма през същия период.

1.1.3. Докторантите и преподавателите прилагат научно образователни стандарти в своята научна, учебна и методична работа, съгласно утвърдените програми. Предлага се обучение, което съответства на съвременните постижения в науката и се признава от академичните общности.

Голяма част от научните изследвания на академичния състав е свързана с тематиката на докторските програми. Резултатите са представени на национални и международни научни форуми.

1.1.4. В МУ-Пловдив е създадена система, гарантираща качеството на НИД и стриктно спазване на етичния кодекс. Контролът се включва на различни етапи от разработването на научните проекти до публикуване на резултатите.

Преди стартиране всички научни изследвания върху хора и животни, провеждани в МУ - Пловдив, подлежат на начална експертна оценка от **Етичната комисия**. Тя е експертен и консултативен орган, учреден към МУ със Заповед на Ректора. Въведена е практика всички докторанти преди защита да подават декларация за оригиналност на данните. Преподавателският състав реализира своите задачи по обучението в мултиетническа и мултикултурална среда и всякакви форми на дискриминация са неприемливи.

Утвърдени са и се прилагат **Вътрешни правила за установяване на плагиатство и недостоверност** на представените научни данни в научната продукция на Академичния състав на МУ-Пловдив, както и **Правилник за създаване, регистрация, защита и управление на обектите на интелектуална собственост**.

В МУ-Пловдив съществува автоматизирана система за плагиатство. Програмата помага на редактори, автори и рецензенти да предотвратят нарушения чрез сравняване на сходството на ръкописите.

За периода 2015-2022г. няма регистрирани случаи на прояви на дискриминация, изпитни измами и плагиатство.

Констатации за изпълнението на критерий 1.1:

Целта на подготовката за придобиване на ОНС „Доктор“ по ДП „Управление на здравните грижи“ е в съответствие с мисията, целите и задачите на институцията. Обучението се базира на официално утвърдени стандарти, записани и разработени в програми и правилници и е съобразено с действащото законодателство.

Цялостната дейност за обучение по ДП е подчинена на системата за качество в Институцията, без да се пренебрегва нейната специфика

Във ВУ са изработени и се изпълняват правила за осигуряване на академично единство, академични свободи и нетърпимост към дискриминация, съответстващи на ЗВО. Те се гарантират от Правилника на Институцията.

Стандарт 2: Разработване и одобряване на програмите

Критерий 2.1. Висшето училище или научната организация изгражда и прилага процедури за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на докторските програми при съдействието на високо квалифицирани учени, представители на промишлеността и други заинтересовани страни

2.1.1. Докторската програма по научната специалност „Управление на здравните грижи” във ФОЗ към МУ-Пловдив е въведена от 2015г. и се осъществява съгласно съвременните тенденции в развитието на специалността, като се следят новостите в специализирана литература от български и чужди автори.

2.1.2. Цялата документация (учебни планове и учебни програми) периодично се анализира и се обновява, като се взема предвид мнението на обучаваните докторанти и потребителите на образователния продукт. Промените в учебната документация се базират на спазване на регламентирани процедури, създаващи възможност за непрекъсната актуализация на учебните планове, програми и квалификационни характеристики. Всяка промяна в учебен план или въвеждането на нов учебен план се прави по предложение на Катедрения съвет, обсъжда се и се одобрява на Факултетен съвет.

Чрез участието си във ФС, АС, както и чрез прякото си участие в академичните дейности на катедрите, в които са зачислени, докторантите имат възможност да участват в обсъждането, актуализирането и утвърждаването на учебните програми.

Действащата учебната документация по настоящата докторска програма е съобразена с нейната специфика, следва задължителните академични стандарти, периодично се обновява и е подчинена на актуалните нормативни документи.

Процедурите по докторската програма и обучението на докторантите във ФОЗ на МУ–Пловдив се регламентират с **Академичен стандарт** (<https://mu-plovdiv.bg/wp-content/uploads/2016/08/akademichen-standart-uchebna-distiplina-mu-plovdiv.pdf>).<https://mu-plovdiv.bg/wp-content/uploads/2016/09/akademichen-standart-uchebna-distiplina.pdf>.

2.1.3. Учебната документация за прием и обучение на докторанти по „УЗГ” се съхранява в Научния отдел на Ректората на МУ-Пловдив и в обучаващото звено. Документацията за хода на докторантурата се съхранява в лично досие за всеки докторант. Спазват се стриктно всички основни етапи в подготовката на дисертационния труд на докторанта при постоянен контрол от страна на научния ръководител. Текущо се упражнява контрол върху спазването на изискванията на нормативните документи, свързани с обучението на докторантите.

2.1.4. Докторската програма по научната специалност „УЗГ” заема важно място в обществените потребности на региона и страната, поради актуалността на темите, засягащи социално-значими интердисциплинарни проблеми. Участията в международни научни форуми са предпоставка за подготовка на докторантите съобразно Европейските изисквания и тяхната конкурентоспособност на пазара на труда.

2.1.5. Докторската програма по „УЗГ” е сравнима с аналогични програми на други ВУ в България и Европейския съюз. Възможностите за мобилност на студенти, докторанти, преподаватели и преподавателски състав по програма „Еразъм +“ са представени на сайта на университета.

През периода 2015 – 2022г. по програма „Еразъм +“ е реализирана мобилност на **3** докторанти по докторска програма „Управление на здравни грижи“.

2.1.6. Процедурите за наблюдение и контрол са основни административни инструменти на управлението на ДП, които имат за цел да проследят техната ефикасност и актуалност. Организацията по приема и обучението на докторанти се осъществява от отдела за НИД на МУ – Пловдив. Налице е системен и перманентен контрол върху качеството на обучението и периодичен анализ на резултатите. Текущата дейност на докторанта се контролира от научния ръководител и периодично се обсъжда в КС. Ежегодно в КС се представя отчет за хода на докторантурата и предложение за атестиране на докторанта - редовните докторанти на тримесечие, а задочните - за година.

Утвърдената документация за обучение на докторанти по научната специалност „Управление на здравните грижи” осигурява стриктното спазване на всички основни етапи в подготовката на дисертационния труд на докторанта под контрола на научния ръководител.

Констатации за изпълнението на критерий 2.1:

ДП по „Управление на здравните грижи“ във ФЗО при МУ-Пловдив е разработена в съответствие със съвременните постижения на науката в тази област, с ясно дефинирани цели, задачи, методология и очаквани резултати. Регламентите за процедурите по прием и обучение и условията и реда за придобиване на ОНС „Доктор” са оповестени на сайта на ВУ. Разработени са стандарти и е създадена организация за непрекъснат мониторинг на учебната документация и всички етапи на образователния процес. Реализирана е мобилност на обучаваните докторанти.

Стандарт 3: Обучение, преподаване и оценяване, ориентирани към студентите

Критерий 3.1. Съществува система от правила и дейности, свързани със стимулиране на мотивацията и активната позиция на докторантите в процеса на обучението и провеждането на научни изследвания, както и подготовката на дисертационния труд

В МУ-Пловдив съществува система от правила и дейности, свързани със стимулиране на мотивацията и активната позиция на докторантите в процеса на обучението и провеждането на научни изследвания, както и подготовката на дисертационния труд. Изградена е система за насърчаване на научноизследователската дейност на студенти и докторанти. Подпомага включването на докторанти в изпълнението на самостоятелни проекти с научна и практическа насоченост.

3.1.1. Подготовката на докторантите по „Управление на здравните грижи” се реализира чрез **съвременни образователни форми и методи**, включващи разнообразни тематични курсове, лекции, семинари, интернет-базирани средства, планиране и провеждане на научни разработки и други. Докторантите осъществяват и преподавателска дейност в катедрата с натовареност до една трета от средната учебна натовареност на нехабилитираните

преподаватели. Преподавателската дейност на докторантите е фиксирана в графици за учебната дейност в катедрата

3.1.2. Докторантите в МУ- Пловдив се обучават по индивидуален учебен план, изготвен на основание на ДП по специалността, уточнен и подписан от научния ръководител и утвърден на заседание на АС. Обучението на докторантите е съобразено със съвременните научни постижения и са осигурени условия на институционално и на катедрено ниво.

Създадено е и успешно работи **Училище за докторанти**. Дейността му е насочена към развитието и разширяването на научния и изследователски потенциал на научната организация, чрез организиране и координиране на обучението, свързано с придобиването на образователната и научна степен “доктор”. В сайта на МУ има специален раздел за докторанти, в който са представени курсовете за обучение в докторантското училище: „Курс за докторанти”, курс „Подготовка на научна публикация”, курс „Техническо оформление на дисертационен труд”.

Докторантското училище се координира от отдел „УНИД“, под прякото ръководство на Заместник-ректора по учебно-научната дейност. Периодично се организират специализирани езикови курсове за подготовка както на преподавателския състав, така и на докторанти.

Груповият учебен план включва **139 ч. задължителни дисциплини и 166 ч. факултативни дисциплини**. Разработен е специален *Пътеводител на докторанта*.

Индивидуалният учебен план конкретизира: тема на дисертацията; етапи, срокове и дейности по години; осигуреност на научното изследване; участие в лекции, курсове, обучения и научни форуми; колоквиуми и срокове за полагането им.

Към формите на обучение на докторантите **на катедрено ниво** трябва да се добавят: тематични курсове, семинари, срещи за обсъждане на актуални теми, самостоятелна подготовка за изпити, усвояване на експериментални методи и провеждане на научни разработки.

3.1.3. Докторантите изпълняват всички основни етапи в подготовка на дисертационния си труд, като ежегодно подготвят и представят пред Факултетния съвет (ФС) научен и финансов отчет. Те представят пред Катедрения съвет периодичен отчет за извършваните дейности, който съдържа научна част (докладване на получени резултати) и отчет за изпълнението на индивидуалния учебен план. Научният ръководител дава писмено мнение за работата на докторанта и предлага, съвместно с докторанта, конкретизация на индивидуалния учебен план за следващата академична година. Катедреният съвет приема становище за изпълнението на индивидуалния учебен план и оценка на дейността на докторанта; предложение за атестация на докторанта; предложение за конкретизация на индивидуалния учебен план за следващата година; препоръки за по-нататъшното развитие на докторантурата.

Предложенията се утвърждават от ФС. Протоколът от оценката на ФС, отчетът на докторанта и писменото становище на научния ръководител се представят в отдела за НИД и се прилагат в досието на докторанта.

Научният ръководител може да изисква отчет за работа по докторантурата по всяко време на академичната година. Докторантите представят резултатите от дейността си в рамките на научните сесии в МУ – Пловдив.

Те се атестират от ФС в края на всяка академична година. **Административното осигуряване и контрол на обучението по образователната и научна степен „Доктор” се осъществява от Научния отдел на Ректората на МУ-Пловдив**. Документацията за прием и обучение на докторантите се съхранява в Научния отдел на Ректората на МУ-Пловдив, като периодично се анализира и обновява. **Личното досие на докторанта съдържа всички материали и документи свързани с неговото зачисляване, подготовка и разработване на дисертационния труд:** документи от участието в конкурса; заповед за зачисляване в докторантура; препис-извлечение от протокола на заседанието на научното звено (Катедрен и Факултетен съвет), обсъдило индивидуалния учебен план на докторанта; индивидуален

учебен план на докторанта; препис-извлечение от протокола на заседанието на научното звено в края на всяка календарна година, обсъдили и приели: отчета на докторанта, оценката на неговия научен ръководител, атестирането, както и самите документи (отчет, доклад, атестационен лист); удостоверения за положени изпити по индивидуалния план; план-сметка, изготвена по образец и одобрена от Катедрения съвет за всяка учебна година; лична регистрационна карта (по образец).

3.1.4. Във ФОЗ на МУ-Пловдив се използват съвременни и публично оповестени методи за оценка на резултатите от научноизследователската дейност на докторантите по специалността „Управление на здравните грижи”. **Авторефератите, рецензиите и становищата на дисертационните трудове се публикуват на страницата на МУ-Пловдив.**

3.1.5. Създадена е **Комисия за разглеждане на жалби** от докторанти. За периода 2015-2022г. **няма регистрирани случаи на жалби** от докторанти по „Управление на здравните грижи”.

Констатации за изпълнението на критерий 3.1:

Подготовката на докторантите по „Управление на здравните грижи“ във ФОЗ, МУ- Пловдив се реализира със съвременни образователни форми и научни методи по индивидуален план и чрез участие в колективни прояви. Всички етапи се контролират ефективно от прекия ръководител и научното звено, чрез обсъждане на отчетите и резултатите от работата на докторантите в Катедрения и Научен съвети. Оценяването на постиженията им се осъществява чрез научни прояви.

Всички елементи от докторантските процедури са отразени в административната документация. Съществуват правила и комисия за разглеждане на жалби от докторанти, каквито не са постъпвали в отчетния период.

Стандарт 4. Прием, развитие, признаване и сертифициране на студентите.

Критерий 4.1. Изградени са структури и са разработени вътрешнонормативни документи (правилници, разпоредби, инструкции) за функционирането на системата – от приема на докторантите включително до и след тяхната професионална реализация

4.1.1. Във ФОЗ на МУ–Пловдив е изразен стремежът за съобразяване с европейските стандарти и националната стратегия за развитие на образованието и здравеопазването, подготовка на студентите и докторантите за работа в силно конкурентна среда. Осъществява се периодична обратна връзка с докторантите за проучване качеството на образователния процес и тяхната професионална реализация.

4.1.2. В приетия Правилник за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на АД в МУ са описани процедурите, които обхващат всички етапи от пътя на докторанта. В него са описани всички стъпки, документи и органи, които следва да съблюдават спазването на описаните дейности.

ФОЗ създава условия за участието на докторантите в научно-изследователски проекти. За периода 2015г - 2022г. са разработени **научни проекти по тематики на докторската програма с участие на докторантите. 10 докторанта** са участвали в **21 проекта** (2-международни; 15 национални; 4-вътреуниверситетски). **Относителният дял на докторантите, участвали в национални и международни научни проекти, спрямо общия брой на обучаващите се по докторска програма „Управление на здравните грижи“ е 90.9%.**

4.1.3. Студентите и докторантите на МУ-Пловдив имат възможност да реализират академична мобилност по програма „Еразъм+” с цел обучение или практика. МУ има сключени двустранни споразумения по програма Еразъм+ с повече от **100 ВУ в 22 европейски страни и 3 държави извън Европа** (Израел, Колумбия, САЩ). Приет е **Правилник за организацията и осъществяване на дейността по международно**

сътрудничество и проектна дейност в МУ (Протокол №1/28.01.2021г.), от 2016г. е създаден Институционален съвет по Програма „Еразъм+“, функционира отдел „Международно сътрудничество“ и „Еразъм+“ звено, които координират и организират дейностите по академичната мобилност.

На сайта на ВУ е представена изчерпателна информация относно възможностите и организацията на академичната мобилност. Допълнителна възможност за участие на докторантите в международни форуми е предоставена във връзка с изпълнението на програмата на проект „Докторант – 1“, реализиран в МУ – Пловдив и неговото продължение във фаза 2. Създадени са условия за работа на докторантите по научни проекти.

През акредитирания период по програма „Еразъм +“ е реализирана професионална и академична мобилност на **3** докторанти по докторска програма „Управление на здравни грижи“.

През акредитирания период докторантите имат **69 научни публикации**, от които **46** са в чуждестранни специализирани издания. Активно участват в **24** национални и **45** международни научни форуми. **Относителният дял на научните прояви на докторантите спрямо общия брой на научните прояви на катедрата в акредитационния период е 25.1%.**

4.1.4. Във ФОЗ на МУ-Пловдив съществува утвърдена практика, традиция и институционални условия за реализиране на нормативно уредените процедури по приема и обучението на докторантите. **Има утвърдена практика за насърчаване на професионалната реализация.**

Регистрирането и проследяването на хода на докторантурите се извършва от отдел НИД и се контролира от Зам.-ректор по НИД. През периода 2015г. – 2022г. са зачислени общо **12 докторанта**, от които **11** на самостоятелна подготовка и **1** в редовна форма на обучение. **Успешно защитените дисертации** за придобиване на образователна и научна степен “Доктор“ за периода са **10**, които са продължили успешно своето кариерно развитие в АД “Доцент” - **един** в катедра Акушерски грижи и в административна длъжност „Главен асистент“ – **шестима** преподаватели в катедра „Сестрински грижи“, **един** в катедра „Акушерски грижи“ и **един** в катедра „Управление на здравните грижи“ на ФОЗ МУ – Пловдив и **един** в МК на ТрУ-Ст. Загора.

Констатации за изпълнението на критерий 4.1:

В МУ-Пловдив има изградена организация, детайлни процедури и административна система за работа и контрол на докторантите във всички етапи на тяхната подготовка. Те се включват активно в научноизследователски проекти. Сътрудничеството с научни структури у нас и в чужбина осигурява подобряване на качеството на обучение и кариерното развитие на докторантите.

Стандарт 5. Преподавателски състав.

Критерий 5.1. Висшето училище или научната организация има разработена политика за осигуряване на качествен академичен състав, за подготовка на докторанти, която е част от стратегията за развитие на институцията

5.1.1. МУ-Пловдив има разработена политика за осигуряване на качествен академичен състав необходим за подготовка на докторанти. Хабилитираните преподаватели са с отлична теоретична и практическа подготовка, висок професионализъм и дългогодишен опит в учебната и НИД.

Преподавателите, ангажирани в обучението на докторанти по „Управление на здравните грижи“ в Катедра „Управление на здравните грижи“ на ФОЗ при МУ-Пловдив са **6 хабилитирани преподаватели (3 професори и 3 доценти) и 4 главни асистенти с ОНС „Доктор“**, чиято квалификация е в областта на докторската програма.

5.1.2. Научната продукция на **хабилитирания академичния състав** е представена с:

- учебници, учебни помагала, монографии и глави от монографии – **26**, от които **13** глави от монографии в чужбина;
- научни публикации в български списания – **97**;
- публикации в международни научни списания – **128**, от които **35** в списания с IF по Thomson Reuters (общ IF = 30.837) и **72** в списания с GIF (общ GIF = 87.936);
- участия в научни форуми /конгреси и конференции/ – **237**, от които в чуждестранни – **142**, национални – **95**;
- публикации в научни български сборници **12** публикации и **4** в международни;
- участия в научни проекти – **36**
 - ✓ Международни проекти - **7**
 - ✓ Национални проекти – **13**
 - ✓ Вътрешноуниверситетски - **16**
 - ✓ Програма Еразъм+ - изходяща мобилност: **17**;
- Цитирания – **571**, от които на чужди автори – **338** и **233** на български;
- Цитирани публикации – **405**, от които в чуждестранни издания – **290** и **115** в български;
- Рецензии и становища – **192**, от които за академичната длъжност „Доцент“ и „Професор“ – **35**, ОНС „Доктор“ – **72**, учебници и учебни помагала – **6**, монографии – **9**, научни проекти – **10**, научни статии – **64**;
- Научно ръководство на **12** докторанта, от които **10** успешно защитили и **2** активни, **1** редовен докторант и **1** на самостоятелна подготовка.

Научната продукция на **нехабилитирания академичния състав** е представена с:

- учебни помагала и монографии – **5**;
- научни публикации в списания – **101**;
- научни статии в списания с Impact factor – **6**;
- участия в научни форуми със съобщения и постери – **93**;
- участия в научни проекти – **17**:
 - ✓ Международни проекти – **5**;
 - ✓ Национални проекти – **9**;
 - ✓ Вътрешноуниверситетски – **3**.
- Програма Еразъм+ - изходяща мобилност: **2**;
- Цитирания – **89**, от които на чужди автори – **32** и **57** на български;
- Цитирани публикации – **34**, от които в чуждестранни издания – **30** и **36** в български;

(<https://mu-plovdiv.bg/nauchna-deynost/strategiya-razvitie-nauchna-deynost>).

5.1.3. Академичният състав участващ в обучението на докторанти от специалност „Управление на здравните грижи” има утвърдени практики и успешни изяви по специалността на докторантурата и в професионалната област, към която принадлежи.

Констатации за изпълнението на критерий 5.1:

Обучаващото звено разполага с квалифициран академичен състав, участващ в обучението на докторанти по „Управление на здравните грижи”. Осъществява се активна научноизследователска дейност, голяма част от която е по актуална тематика на докторската програма.

Стандарт 6. Учебни ресурси и подпомагане на студентите.

Критерий 6.1. Висшето училище или научната организация развива материално-техническа и информационна база, необходима за учебно преподавателската, научноизследователската, художествено-творческата и спортна дейности

6.1.1. МУ-Пловдив разполага с необходимата материално-техническа и информационна бази за обучение на студенти и докторанти: аудиторен комплекс, библиотечно-информационен център; център за компютърни системи и комуникации със звена за учебна, научна и фото документация, печатна и издателска; Център „Проекти“; Кариерен център; симулационен център за обучение и Студентски информационен център.

Обучаващата катедра по докторската програма „Управление на здравните грижи“ - „**Управление на здравните грижи**“, в която се обучават докторанти е разположена на територията на ФОЗ при МУ Пловдив, на четвъртия етаж на корпуса на вътрешните клиники на площ от **216 м²**. Тя включва две лекционни учебни зали с общо **46** учебни места и две зали за практически упражнения с общо **32** учебни места, шест кабинети за научноизследователския състав на катедрата с обща площ **108 м²**, включваща 10 работни места или средно **11 м²** на преподавател и канцелария. Катедрата обезпечава обучението на бакалаври, магистри и докторанти по УЗГ. За всеки докторант има осигурено работно място и достъп до учебни ресурси в базата за обучение. В катедрата се извършва научна дейност, подпомагаща провеждането на: проучвания в областта на мениджмънта при хронични болести, превод и валидиране на специфични въпросници, контингентно оценяване на готовността за заплащане на медицински дейности, достъпност на медицинската помощ и качество на медицинското обслужване.

Катедрата за обучение на докторанти използва **2 аудитории, 2 практически кабинети и 2 компютърни зали с 20 компютърни конфигурации**. Аудиториите са осигурени с презентационна техника, специализираните кабинети са оборудвани с подходящи пособия. Има обособено помещение „**Докторантски кабинет**“ е с **12** работни места и **3** компютърни конфигурации. За всеки докторант има осигурено работно място и достъп до учебни ресурси в базата за обучение. В катедрата се извършва научна дейност, подпомагаща провеждането на докторантските проучвания.

Научноизследователската работа на докторантите се финансира от бюджета на МУ – Пловдив и чрез научноизследователски проекти. Разходите по защитите на дисертациите се осигуряват от бюджета на МУ-Пловдив.

Налице е възможност за неограничен достъп на докторантите за работа с компютър. Катедра „Управление на здравните грижи“ разполага с 10 компютъра, което позволява всеки преподавател да работи самостоятелно. Катедрата разполага с непрекъснатата Интернет връзка и достъп до пълнотекстови публикации чрез библиотеката на МУ – Пловдив.

6.1.2. Необходимата информационна обезпеченост и достъп на докторантите до дигитални ресурси е осигурена чрез библиотеката на МУ Пловдив. В **Централната библиотека и филиала в база 1** функционират **2** зали за докторанти, оборудвани с компютри, мултифункционални устройства и мултимедия. Електронният каталог и информационните бюлетини за нови книги са достъпни онлайн.

Библиотечният фонд в настоящия момент включва **182 318 библиотечни единици**. За обучението на докторанти по докторска програма „Управление на здравните грижи“ за периода 2015-2022г. са осигурени **1 969** тома книги и списания. Разработени са **2** ръководства в помощ на потребителите: **Бърз справочник на потребителя на БИЦ и Ръководство за потребителя на Access Medicine**.

Библиотеката разполага с читалня, в която има компютри, свързани с интернет. При нужда докторантите се командироваат до други институции за консултативна помощ или изследователска работа при осигурено финансиране от ФОЗ и МУ-Пловдив. Електронният каталог и информационните бюлетини за нови книги са достъпни онлайн <http://medlib-plovdiv.org/absw/abs.htm>.

Организиран са **6** безплатни достъпа до следните колекции: Academic Search Ultimate и Business Source Ultimate (EBSCO); Oxford Journal (Oxford University Press), IOPscience (IOP Publishing), eJournals Premier (Emerald), De Gryuter и до **7** тематични колекции с видео материали на Alexander Street.

Практическите обучения се провеждат в двете библиотечни зали за докторанти, които са оборудвани с компютри, мултифункционални устройства и презентационна техника.

Дейността на докторантите се консултира и администрира от разкрития в Научен отдел сектор „Докторанти и акредитация на докторски програми“.

6.1.3. Библиотеката има абонамент за 130 български и чуждестранни списания на хартиен носител с насоченост, отговаряща на потребностите на научната специалност «Управление на здравните грижи». Осигурен е достъп на докторантите до научни издания и електронна база данни, лицензирани от Министерството на образованието и науката: **Scopus** (Elsevier), **ScienceDirect** (Elsevier), **Web of Science** (Clarivate Analytics). Електронните библиотечни ресурси са достъпни за всички компютри от мрежата на ФОЗ при МУ - Пловдив. В помощ на докторантите се поддържа колекция „Библиотека за докторанта“, която включва специализирана българска и чуждестранна литература по проблемите на писането и публикуването на научна информация, публикационната етика, авторското право и др. от 2016г. е публикуван „Пътеводител на докторанта“, с което се подпомага докторантското обучение.

6.1.4. Докторантите във ФОЗ имат възможност да публикуват резултатите от работата си в университетското списание «**Folia Medica**» (списанието се разпространява в 103 научни институции в света и се индексира в медицинските електронни база данни Medline, ProQuest, Copernicus), както и в специализирани български и чуждестранни издания. ФОЗ и МУ - Пловдив периодично провеждат научни конференции, конгреси, кръгли маси с различна актуална тематика по проблемите на здравеопазването с активното участие на докторанти.

Докторантите се стимулират и подпомагат за участие в международни, национални и регионални научни прояви.

Констатации за изпълнението на критерий 6.1:

Материално-техническата база е достатъчна. Осигурено е специфично оборудване, необходимо за обучение на докторантите по научната специалност „Управление на здравните грижи“. Информационната база отговаря на съвременните изисквания. Докторантите имат достъп до съответни научни издания и бази данни.

На докторантите е осигурена възможност за публикуване на резултатите от научните изследвания и участие в научни форуми.

Стандарт 7. Управление на информацията

Критерий 7.1. ВУ или научната организация имат изградена организация за управление на информацията, свързана с обучението и реализацията на докторантите

7.1.1. Информационното обслужване на ФОЗ при МУ-Пловдив се осъществява чрез локалната мрежа. Поддържа се **WEB-страница на факултета**, която своевременно се обновява и се представя актуална информация за катедрите. Актуализира се електронният регистър, който съдържа база данни за студенти, докторанти, преподаватели и административен персонал. В МУ – Пловдив съществува „**Университетски информационен център**“ (УИЦ) и система за оценка, наблюдение и отчитане на научните проекти **Университетският център „Проекти“** на МУ – Пловдив, в чиито критерии са включени и такива за участие на студенти и редовни докторанти, както и за участие на асистенти, записани в докторантури на самостоятелна подготовка. Осъществява се периодична обратна връзка със студентите и докторантите за проучване качеството на образователния процес и тяхната професионална реализация.

7.1.2. ФОЗ на МУ - Пловдив прилага „**Система за управление на качеството (СУК)**“ по отношение на всички свои дейности. СУК е разработена в съответствие със стандарта ISO-9001-2015.

Чрез наличната информационна база, публично се огласяват резултатите, свързани с управлението на качеството на обучението и реализацията на завършилите докторанти по професионални направления.

Разработена е собствена документация и процедура по управление на информацията. Анкетите за проучване на студентското мнение са достъпни в електронен вариант и се попълват онлайн.

<https://mu-plovdiv.bg/kachestvo-akreditatsii/anketi/>

Констатации за изпълнението на критерий 7.1:

МУ – Пловдив има изградена система за управление на информацията относно качеството на обучение на докторантите – анонимни анкети с докторанти и вътрешно одитиране. Докторската програма периодично се актуализират и обновяват. Публично се оповестяват резултатите от одитите и ефективността на докторантските програми. Проследява се кариерното развитие на докторантите, което най-често е свързано с академичната среда.

Стандарт 8. Информация за обществеността.

Критерий 8.1. ВУ или научната организация публикува информация за приети документи и учебна документация на докторската програма; решения и резултати от одити, свързани с качеството на обучение на докторантите и на академичния състав; проведени университетски форуми с участието на докторанти.

Висшето училище публикува информация за:

- ✓ приети документи и учебна документация на докторската програма;
- ✓ решения и резултати от одити, свързани с качеството на обучение на докторантите и на академичния състав;
- ✓ решения от академични и факултетни съвети;
- ✓ проведени университетски форуми с участието на докторанти.

8.1.1. Цялата документация по приема, зачисляването и управлението на обучението на докторантите във ФОЗ на МУ – Пловдив е сертифицирана по ISO-9001-2015. Всички докторанти имат достъп до сайта, на който са изнесени нормативните документи с изискванията на всеки етап от обучението. Информация за получените резултати от проведените изследвания, заложили в научните проекти и в тематиката на докторантурите се публикува на сайта на Университета <https://mu-plovdiv.bg>.

Информация за научните форуми в МУ и публикационната активност на докторантите има и на страницата на Младежкото научно дружество „Асклепий“ (<https://asclepius.bg/>). Полезна информация има и на страницата на Докторантското училище.

8.1.2. В МУ – Пловдив информацията на програмите за мобилност се предоставя системно на web страницата му в раздел Международна дейност (<https://mu-plovdiv.bg/mezhdunarodno-satrudnichestvo>), Програма „Еразъм+“ (<https://mu-plovdiv.bg/tag/erasmus/>). ФОЗ на МУ има **сключени двустранни договори по програма Еразъм+ с 11 университета и факултети в Европейски държави и извън Европа.** Участието на докторанти в мобилности по програма *Еразъм+* става чрез селекционна процедура, която се обявява на сайта на ВУ. Всяка година се провежда информационен ден за програмата и селекцията, на който се канят потенциални участници от докторантите, студентите и преподавателите.

За периода 2015-2022г. има изходяща мобилност в държавите: Турция, Испания, Гърция и Македония, с които се уреждат специализацията, научния обмен на преподаватели, студенти и докторанти.

8.1.3. Във ФОЗ на МУ - Пловдив са осигурени добри възможности за публикуване на резултатите от научно-изследователската дейност на докторантите по специалността „Управление на здравните грижи“ в широка гама от **специализирани научни списания.**

Резултатите от научните изследвания на докторантите се представят на **конгреси и конференции** у нас и в чужбина.

Констатации за изпълнението на критерий 8.1:

На сайта на МУ, в частност ФОЗ, се предоставя системна информация за учебната документация и качеството на обучение на докторските програми, постиженията на докторантите, участието им в научни форуми, публикационната активност.

Има създадени условия и подкрепа за мобилност на докторантите.

Стандарт 9. Текущ мониторинг и периодичен преглед на програмите

Критерий 9.1. Регулярен мониторинг (преглед) и актуализиране на докторските програми, съобразно еволюцията на научните знания, изследвания и технологии.

9.1.1. Докторските програми са в съответствие със съвременните изисквания и тенденции на науката и практиката, като периодично се актуализират. Актуализацията на програмите засягат новозачислени докторанти и влизат в сила от следващата (след приемането на промените) академична година. ПУДМУП Раздел „Структура и организация на учебния процес“, чл. 69, 5)

(<https://publisher.mu-plovdiv.bg/wp-content/uploads/published-online/Pravilnik/022022/Pravilnik-MU-Plovdiv-2022.html#p=i>).

9.1.2. Съществуват утвърдени практики и процедури за повишаване на ефективността на докторските програми. Качеството на образователния процес е предмет на текстове в ПУДМУП – Раздел IV и в Наръчника по качеството на СУК ISO 9001 – Раздел 2.1, 2.2, 2.3, 3.1, 3.2.

(<https://mu-plovdiv.bg/wp-content/uploads/2016/09/narachnik-kachestvo-mu-plovdiv.pdf>).

Изпълняват се препоръките от одитите на вътрешната система с цел подобряване на нейната ефективност.

Констатации за изпълнението на критерий 9.1:

Във ФОЗ на МУ - Пловдив има предпоставки за осъществяване на редовен мониторинг и осъвременяване на докторските програми, съобразно актуалната научна информация. Изградената система за вътрешен контрол допринася за повишаване ефективността на обучението и изпълняване на целите на дисертациите.

Стандарт 10. Циклично външно осигуряване на качеството.

Критерий 10.1. Висшето училище или научната организация осъществяват планирани дейности за самооценяване и външни оценки на докторските програми

10.1.1. Медицинският университет – Пловдив е сертифициран за съответствие на Системата за управление на качеството с ISO 9001:2015, който е валиден за всеки елемент на образователната и научно-изследователска дейност, вкл. **за обучението на докторанти**. Ежегодно сертифициращата организация провежда външни оценки на качеството на всички аспекти на дейност на ВУ, включително обучението на докторантите. Основният външен оценяващ орган е Националната агенция по оценяване и акредитация. **Не са установени процедурни нарушения при реализирането на докторската програма „Управление на здравните грижи“ по специалността и няма дадени препоръки от външни оценки.**

Докторската програма по научната специалност „Управление на здравните грижи“ е акредитирана през 2015г. със срок на валидност **6** години. За отстраняване слабостите от предходната акредитация е създадена група, обединяващи всички докторанти във висшето училище за обмен на информация и комуникация. Информацията за дейностите и етапите се публикуват на сайта на МУ-Пловдив. Осигурена е и се използва електронна среда за ефективна комуникация между докторанти, преподаватели и потребители. Има постоянен

достъп до информация за ефективността на качеството на обучение в ОНД „Доктор“ на сайта на МУ-Пловдив

Констатации за изпълнението на критерий 10.1:

*Във ФОЗ на МУ - Пловдив е внедрена успешно функционираща Система за управление на качеството. Структурите на ФОЗ, вкл. катедрата по **Управление на здравните грижи**, преминават циклично през самооценка и външно оценяване, което е предпоставка за поддържане и подобряване на качеството на бъдещи докторски програми.*

V. ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Въз основа на направените констатации, ПКЗС предлага на Акредитационния съвет да даде право на ФОЗ при МУ - Пловдив да провежда обучение по докторската програма „Управление на здравните грижи“ в професионално направление 7.4. Обществено здраве, област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт.

V. ПРОЕКТ ЗА ПРЕПОРЪКИ:

1. *Регулярно да се обявяват конкурси за редовни докторантури.*

Срок: постоянен

2. *Да се активизира и поддържа мобилността на докторантите по „Управление на здравните грижи“.*

Срок: постоянен

Председател на ПКЗС:

/проф. д-р З. Каменов, дмн/